

Bruksela, 28 listopada 2019 r.
(OR. en)

14347/19

SOC 761
EMPL 575
EDUC 460
JEUN 136
ECOFIN 1057

NOTA

Od:	Komitet ds. Zatrudnienia
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli
Dotyczy:	Przeprowadzony przez Komitet ds. Zatrudnienia przegląd wdrażania gwarancji dla młodzieży – Główne postulaty Zatwierdzenie

Delegacje otrzymują w załączeniu główne postulaty dotyczące powyższej kwestii przekazane przez Komitet ds. Zatrudnienia.

Wnioski w odniesieniu do poszczególnych krajów z przeprowadzonego przez Komitet ds. Zatrudnienia przeglądu wdrażania gwarancji dla młodzieży można znaleźć w dok. 14347/19 ADD 1.

Podsumowanie wyników wdrażania systemów gwarancji dla młodzieży znajduje się w dok. 14347/19 ADD 2.

Dane liczbowe dotyczące monitorowania systemów gwarancji dla młodzieży przedstawiono w dok. 14347/19 ADD 3.

Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zalecenie Radzie (EPSCO), by na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2019 r. zatwierdziła przeprowadzony przez Komitet ds. Zatrudnienia przegląd wdrażania gwarancji dla młodzieży.

Główne postulaty dotyczące gwarancji dla młodzieży

Po tym jak ministrowie spotykający się na forum Rady EPSCO uzgodnili w 2013 r. zalecenie Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży, Komitetowi ds. Zatrudnienia zlecono monitorowanie jej wdrażania.

W 2016 r. i ponownie w 2018 r. Rada EPSCO zatwierdziła zestaw głównych postulatów, które Komitet ds. Zatrudnienia opracował na podstawie prowadzonego przez siebie monitorowania. W postulatach tych odnotowano silne zaangażowanie państw członkowskich na rzecz wdrażania gwarancji dla młodzieży i potrzebę kontynuowania tego zaangażowania w perspektywie długoterminowej. Podkreślono w nich znaczenie ścisłych partnerstw w państwach członkowskich i kluczową rolę publicznych służb zatrudnienia. W ramach opracowanych poprzednio głównych postulatów zwrócono ponadto uwagę na zmianę podejścia w wielu państwach członkowskich polegającą na koncentrowaniu się w większym stopniu na poprawie umiejętności i wsparciu młodych ludzi, którzy znajdują się w niekorzystnej sytuacji z wielu przyczyn jednocześnie. W wielu państwach członkowskich za jedno z głównych wyzwań uznano dotarcie do młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się (NEET), choć w mniejszym stopniu dotyczy to państw, które stworzyły silne zachęty dla młodych ludzi do rejestrowania się w celu skorzystania z gwarancji dla młodzieży. Ponadto w odniesieniu do wielu państw członkowskich zwrócono uwagę na brak nadrzędnej strategii wdrażania gwarancji dla młodzieży.

Komitet ds. Zatrudnienia kontynuował monitorowanie w kontekście swojego wielostronnego nadzoru, przy czym w trakcie przeglądu prowadzonego w październiku 2019 r. skoncentrował się w szczególności na jakości ofert staży i programów staży. Aktualne główne postulaty bazują na wynikach tego przeglądu (wnioski z tego przeglądu w odniesieniu do poszczególnych krajów przedstawiono w załączniku). Do niniejszego dokumentu załączono również wyniki – w podziale na poszczególne kraje – procesu zbierania danych przeprowadzonego w 2018 r., poprzedzone podsumowaniem najważniejszych wyników na szczeblu UE.

Wnioski horyzontalne z przeprowadzonego w 2019 r. przeglądu wdrażania gwarancji dla młodzieży

Wraz z coraz lepszymi prognozami makroekonomicznymi poprawie ulega sytuacja młodych ludzi na rynku pracy, dzięki czemu państwa członkowskie mogą w większym stopniu skupić się na potrzebach rynku pracy i na słabszych grupach młodzieży. We wdrażaniu gwarancji dla młodzieży odnotowuje się różnice zarówno pomiędzy państwami członkowskimi, jak i pomiędzy poszczególnymi regionami w państwach członkowskich. Państwa członkowskie podjęły kroki na rzecz intensywniejszych działań w zakresie wczesnych interwencji i działań informacyjno-promocyjnych, zintegrowania usług dla młodych ludzi zgodnie z podejściem opartym na punktach kompleksowej obsługi lub na rzecz lepszego skoordynowania usług oraz na rzecz angażowania pracodawców i ustanawiania partnerstw z wszystkimi kluczowymi interesariuszami, w szczególności w celu zapewnienia atrakcyjnego i efektywnego kształcenia i szkolenia zawodowego. W ramach gwarancji dla młodzieży przewidziano w państwach członkowskich zarówno środki zapobiegawcze, jak i aktywizujące. Państwa członkowskie podjęły również działania w celu poprawy jakości staży. Aktywniejsza jest współpraca między służbami zatrudnienia a służbami społecznymi. Publiczne służby zatrudnienia usprawniły świadczenie zindywidualizowanych usług i lepiej dostosowują je do potrzeb rynku pracy.

Przegląd pokazuje, że środki realizowane w ramach gwarancji dla młodzieży przynoszą rezultaty. Wciąż jeszcze należy stawić czoła wyzwaniom związanym z rozwijaniem – na rzecz młodzieży NEET – strategii informacyjno-promocyjnych i zindywidualizowanych usług. W większości państw członkowskich osoby młode o niższym poziomie wykształcenia są najbardziej zagrożone bezrobociem lub dołączeniem do grupy młodzieży NEET. W związku z tym wiele interwencji ponownie ukierunkowano, tak by koncentrowały się na najsłabszych grupach, takich jak młodzi ludzie o niewielkim doświadczeniu zawodowym lub niemający żadnego doświadczenia zawodowego, młodzi ludzie ze środowisk migracyjnych lub borykający się z problemami zdrowotnymi/społecznymi, są oni bowiem najbardziej zagrożeni dołączeniem do grupy młodzieży NEET. Ze względu na specyfikę grup najbardziej oddalonych od rynku pracy w najbardziej złożonych przypadkach może być niezbędny dłuższy etap przygotowawczy.

Państwa członkowskie podjęły działania w celu wzmocnienia ofert w ramach gwarancji dla młodzieży poprzez zapewnienie zindywidualizowanych ścieżek i poprzez skupienie w niektórych przypadkach większej uwagi na wczesnej interwencji. Czyni się wysiłki w celu zachęcania młodych ludzi do podjęcia lub powrotu do kształcenia lub szkolenia, a także w celu oferowania im odpowiedniego poradnictwa zawodowego i większych możliwości w zakresie uczestnictwa w uczeniu się opartym na pracy oraz zdobywania doświadczenia zawodowego. Konieczne są dalsze wysiłki, by w pełni wykorzystać potencjał ocen zapotrzebowania na umiejętności i prognozowania umiejętności. W ramach przyszłego rozwijania systemów gwarancji dla młodzieży można by rozważyć wsparcie na rzecz bardziej zapobiegawczych podejść służących ograniczeniu zjawiska wczesnego kończenia nauki.

Kilka państw członkowskich opracowało obiecujące podejścia służące identyfikowaniu młodzieży NEET i **kierowaniu do nich działań informacyjno-promocyjnych**, które to podejścia polegają na wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi komunikacyjno-informacyjnych (media społecznościowe, mobilne zespoły, streetworkerzy, mediatorzy młodzieżowi), a także technologii informacyjno-komunikacyjnych, które umożliwiają łączenie różnych baz danych w celu łatwiejszego śledzenia młodzieży NEET oraz określenia ich potrzeb i sposobu, w jaki korzystają z usług. Jednak w przypadku wielu państw członkowskich konieczność znalezienia odpowiednich rozwiązań respektujących przepisy o ochronie danych pozostaje przeszkodą w ich wysiłkach na rzecz lepszego docierania do młodych osób niekształących się, niepracujących ani nie szkolących się i osób ze słabszych grup, którym to osobom najbardziej potrzebne są spersonalizowane usługi. Pomimo tych wysiłków odsetek młodych ludzi zaliczających się do NEET lub do niektórych podgrup (takich jak osoby młode bierne zawodowo lub borykające się z wieloma barierami) otrzymujących pomoc w ramach gwarancji dla młodzieży, pozostaje w niektórych państwach członkowskich stosunkowo niski.

W większości państw członkowskich istotnym elementem gwarancji dla młodzieży, jeśli chodzi o projektowanie i wdrażanie systemu, były silne **partnerstwa** z głównymi interesariuszami. Wzmocniono współpracę między organami publicznymi odpowiedzialnymi za wdrażanie gwarancji dla młodzieży i usługodawcami, jak również między różnymi szczeblami zarządzania, ale w niektórych przypadkach współpracę tę można jeszcze bardziej usprawnić. Coraz częściej wykorzystuje się zintegrowane lub skoordynowane świadczenie usług, np. odbywające się za pośrednictwem punktów kompleksowej obsługi, ale istnieją możliwości dalszej poprawy, jeśli chodzi o koordynację usług w zakresie zatrudnienia, edukacji i usług społecznych w celu udzielenia wsparcia w szczególności młodym osobom z najsłabszych grup.

W niektórych państwach członkowskich zapewnia się **indywidualne plany działania**, które są regularnie aktualizowane. Część państw członkowskich przeprowadza ponadto oceny potrzeb rynku pracy. Należy jednak wciąż dążyć do dalszej poprawy skuteczności publicznych służb zatrudnienia poprzez zapewnienie im odpowiedniej liczby personelu i zwiększenie ich zdolności do systematycznego oferowania spersonalizowanego i zindywidualizowanego doradztwa i opracowywania planów działania z uwzględnieniem różnorodnych profili osób poszukujących pracy.

Większość państw członkowskich zajmuje się kwestią **jakości ofert** zapewnianych w ramach gwarancji dla młodzieży. Niektóre państwa uznają za dobre te oferty, które prowadzą do zatrudnienia; inne kładą większy nacisk na zapewnienie dobrej jakości przygotowania zawodowego i staży, zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki i zachęcanie do kontynuowania nauki. Niektóre państwa członkowskie stosują definicję, zgodnie z którą oferty pracy „dobrej jakości” to takie, które obejmują co najmniej sześć miesięcy.

Staże oferowane są zarówno w ramach gwarancji dla młodzieży, jak i w ramach szerszej pojętych aktywnych polityk rynku pracy. Ramy staży w całej UE znacznie się różnią, a w wielu przypadkach wciąż konieczne jest lepsze ich dostosowanie do zasad ram jakości staży.

W niektórych państwach członkowskich w ramach gwarancji dla młodzieży wprowadzono **certyfikację programów kształcenia i szkolenia zawodowego** w celu zapewnienia ich jakości. Kilka publicznych służb zatrudnienia przeprowadza własne oceny w celu zapewnienia jakości i skuteczności programów kształcenia i szkolenia.

Inną kwestią poruszoną w kontekście przeglądu jest **stabilność** finansowania środków i programów w ramach gwarancji dla młodzieży, w szczególności co się tyczy ich zależności od Europejskiego Funduszu Społecznego i ciągłości po zakończeniu obecnego okresu programowania. W szeregu przypadków należałoby zastosować bardziej strategiczne podejście, w mniejszym stopniu polegające na środkach i projektach ad hoc.

Rośnie świadomość znaczenia solidnego systemu **monitorowania i oceny**. Państwa muszą zwiększyć wysiłki, by poprawić swoją zdolność do monitorowania sytuacji młodych ludzi w momencie opuszczania programu gwarancji dla młodzieży i śledzenia ich losów po tym, jak skorzystają z tego programu, tak by lepiej ocenić skutki. Niektóre państwa członkowskie są w trakcie ustanawiania systemów, które łączą różne dane administracyjne, podczas gdy w innych państwach wciąż pozostają do rozwiązania kwestie związane z ochroną danych.

Państwa członkowskie wykorzystują możliwości, jakie dają: wzajemne uczenie się wśród państw członkowskich, działająca w Komisji Służba ds. Wspierania Reform Strukturalnych oraz instytucje międzynarodowe (w tym OECD) w celu zapewnienia lepszego zrozumienia sytuacji młodzieży NEET i skuteczności środków.